

شناسه	قانون - مقررات - رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۱/۰۲/۳۱
عنوان موضوع	مطالبات و چالش های فعالین اقتصادی استان از بانک مرکزی		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان		
شرح موضوع	<p>صنعتگران چندین سال است به واسطه تحریم ها با مشکلات تبادلات ارزی، خرید ماشین آلات خطوط تولیدی، تامین مواد اولیه و رفع تعهدات ارزی روبرو هستند. با شیوع ویروس کرونا نیز مشکلات واحدهای تولیدی دوچندان شد. در استان آذربایجان شرقی علیرغم مشکلات اکثر واحدها با تلاش و کوشش اقدام به تعدیل نیرو نکردند. پس از مهار این ویروس واحدهای تولیدی در انتظار حمایت دولت بودند که در سال ۱۴۰۰ با افزایش چند برابری حامل های انرژی و در سال ۱۴۰۱ با افزایش ۵۰ درصدی حقوق نیروی کار روبرو شدند و هزینه های تولیدشان به شکل قابل توجهی افزایش پیدا کرد. اجرای طرح حذف ارز ترجیحی در سال ۱۴۰۱ نیز هزینه های مضاعفی را به واحدهای تولیدی "بالاخص واحدهای وابسته به محصولات مشمول ارز ترجیحی" تحمیل کرده و باعث کاهش نقدینگی و سرمایه در گردش این واحدها شده است که با تداوم تحمیل این هزینه ها، صنایع کشور امکان ادامه فعالیت نخواهند داشت و با افزایش قیمت تمام شده محصولات، رقابت محصولات ایرانی در بازارهای بین المللی امکانپذیر نخواهد شد.</p> <p>- در بحث رفع تعهدات ارزی مشکلاتی نظیر "عدم توجه به هزینه های دفاتر خارج از کشور فعالین اقتصادی، عدم استفاده از ارز حاصل از صادرات شرکت ها با سهامداران مشترک برای واردات ماشین آلات و مواد اولیه، تعیین زمان کوتاه برای رفع تعهدات ارزی، ریسک پرداخت وجه حواله های ارزی به صرافی ها، بلوکه شدن وجه حواله صادراتی برخی از واحدهای تولیدی در برخی از بانک های خارجی، یکسان بودن نرخ ارز حاصل از صادرات برای تمامی صادرکنندگان که باعث عدم رقابت بخش خصوصی با شرکت های دولتی "پتروشیمی" می گردد، چند نرخ بودن ارزهای نیمایی و سنایی با ارز آزاد که با گذشت زمان برای فعالین اقتصادی تهدید بزرگی خواهد شد." وجود دارد که باعث کاهش قابل توجه صادرات در سالهای اخیر شده است. همچنین عدم پاسخ به استعلام برگشت واثاق مربوط به رفع تعهد سنوات قبل واحدهای تولیدی، کندی عملیات اجرایی در بانک مرکزی در خصوص استرداد معادل ریالی برگشت ارز حاصل از صادرات و پاسخ استعلام موارد مربوط به پورتال ارزی و رفع تعهد، نیز از چالش های رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان می باشد.</p> <p>- تمرکززایی در امور بانکی نیز از مشکلات مهم فعالین اقتصادی استان ها می باشد که باعث طولانی شدن اخذ تسهیلات، استعلام ها و ارزیابی املاک در رهن و ماشین آلات می گردد. عدم ارتباط مستقیم فعالین اقتصادی با بانک مرکزی و عدم حضور نماینده تام الاختیار بانک مرکزی در استان ها نیز به یکی دیگر از مشکلات بخش خصوصی تبدیل شده است.</p> <p>- در سال های اخیر، اسناد خزانه اسلامی به عنوان روشی جدید برای تامین منابع مالی طرحهای عمرانی جایگزین تخصیص نقدی اعتبارات عمرانی شده است. این موضوع ماهیت اسناد خزانه اسلامی را به اوراق قرضه تبدیل نموده و بدلیل تشکیل بازار ثانویه جهت تنزیل اوراق مذکور، تحمیل هزینه های سربرار تنزیل بر بدنه جامعه پیمانکاری و تبدیل قراردادهای پیمانکاری از نقدی به تعهدی که در تضاد کامل با قوانین و بخشنامه های حوزه پیمانکاری می باشد، مشکلات عدیده ای را هم برای فعالان اقتصادی این بخش و هم دستگاه های اجرایی پدید آورده است که در نتیجه باعث تعطیلی و رکود پروژه های عمرانی شده است.</p> <p>- با عنایت به ایجاد و انباشت قریب به ۸۶ هزار پروژه عمرانی نیمه تمام و بلا تکلیف در کل کشور و کمبود منابع دولتی در جهت تکمیل و بهره برداری از طرحهای مذکور، مقرر گردیده است تا پروژه های مذکور بر اساس تبصره ۱۹ قوانین بودجه سنواتی و در قالب مشارکت عمومی - خصوصی به بخش خصوصی واگذار شود. لیکن سرمایه گذاران طرحهای مشارکتی بدون دریافت تسهیلات توسعه ای بلند مدت، توان سرمایه گذاری ۶۰ درصدی برآورد انجام شده و قبول ریسک بلند مدت را ندارند و اصولاً در هیچ کجای دنیا سرمایه گذار تمام منابع لازم پروژه را از محل آورده نقدی خود تامین مالی نمی کند. همچنین عدم سازگاری شرایط اعطای تسهیلات بانکها با ساختار پروژه های مشارکتی از قبیل عدم ارائه وام های بلند مدت، عدم مشارکت در ریسک سرمایه گذاری، نوع وثایق و نرخ سود بالا را می توان از مواردی برشمرد که موجب میگردند تا سرمایه گذاران بخش خصوصی رغبتی به مشارکت در طرح های زیرساختی را نداشته باشند.</p>		

<p>- علیرغم اینکه صدور خدمات فنی و مهندسی ایران به عنوان صنعتی برخوردار از ظرفیت های گسترده برای افزایش درآمدهای ارزی، تا سقف سی میلیارد دلار می باشد و جزو ۱۰ پیشرانه اقتصادی کشور قلمداد می گردد، متأسفانه این صنعت در کمال ناباوری، به حاشیه رانده شده است و ظاهراً وجود درآمدهای نفتی، دولتمردان را نسبت به حمایت از این صنعت بی اعتناء کرده است. عدم اطمینان بخش خصوصی از ایفای تعهدات دولت، مشکلات موجود در صدور ضمانت نامه های بانکی و عدم ثبات در روابط سیاسی و اقتصادی با کشورهای منطقه را می توان از موانع صدور خدمات فنی و مهندسی برشمرد.</p> <p>- عدم اجرای رفع شرط نداشتن بدهی غیرجاری و چک برگشتی در سامانه سپام جهت صدور ضمانت نامه بانکی برای شرکت های پیمانکاری و تسهیل در صدور ضمانتنامه مذکور، باعث شده است تعداد کثیری از شرکت های توانمند فعال در حوزه پیمانکاری را از گردونه رقابت و حضور در مناقصات پروژه های عمرانی محروم شوند.</p>	
<p>رئوس ایرادات و مشکلات:</p> <ol style="list-style-type: none"> کاهش نقدینگی واحدهای تولیدی به واسطه اجرای طرح حذف ارز ترجیحی عدم توجه به اهمیت اعتبار اسنادی داخلی عدم تطابق اعتبارات بانک های استانی نسبت به تورم سالانه اختیارات بسیار پایین بانک های استانی در ارائه تسهیلات و ارزیابی های املاک و ... عدم تمکین بانک های خصوصی از سیاست های بانک مرکزی و هماهنگی با شورای هماهنگی بانک های استان فقدان سیستم نظارتی مناسب بر عملکرد بانک ها جهت اجرای قوانین و مقررات و دستورالعمل های بانک مرکزی عدم حضور نماینده تام الاختیار بانک مرکزی در استان ها لزوم برگشت کامل ارز حاصل از صادرات و عدم توجه به هزینه های دفاتر واحدهای تولیدی در خارج از کشور عدم استرداد معادل ریالی برگشت ارز حاصل از صادرات و پاسخ استعلام موارد مربوط به پورتال ارزی و رفع تعهد عدم پاسخ به استعلام برگشت وثائق مربوط به رفع تعهد سنوات قبل واحدهای تولیدی یکسان بودن نرخ ارز برای تمامی محصولات که باعث عدم رقابت بخش خصوصی با شرکت های دولتی و خصولتی می گردد. عدم امکان استفاده از ارز حاصل از صادرات شرکت هایی که سهامداران مشترکی دارند. ریسک پرداخت وجه حواله های ارزی به صرافی ها بصورتیکه تضمینی برای ارسال آن به ذینفع وجود ندارد. کوتاهی زمان رفع تعهد ارز حاصل از صادرات بلوکه شدن وجه حواله صادراتی برخی از واحدهای تولیدی در بانک کنلون چین از سال ۹۷ که علاوه بر ایجاد مشکلات نقدینگی واحدها، مبلغ فوق در پرتال بانک مرکزی جزو تعهدات ایفا نشده پروانه سبز برای واحدها ثبت شده است. حذف سنت حسنه قرض الحسنه با سیاست های اخیر بانکی پولی تمرکززایی در امور بانکی باعث شده؛ بانک های استانی در ارائه تسهیلات، ارزیابی املاک در رهن و ماشین آلات و غیره اختیاراتی نداشته باشند. عدم اجرای دستورالعمل شورای پول و اعتبار در خصوص گشایش اعتبار اسنادی داخلی (ریالی) برای پروژه های عمرانی از سوی دستگاه های اجرایی، مصوبه سال ۱۳۹۴ شورای پول و اعتبار در جهت تحرک بخشی و تکمیل طرح های نیمه تمام عمرانی فقدان سازوکارهای لازم و رفع موانع در حوزه تامین مالی و حمایت های مالی قراردادهای مشارکت عمومی-خصوصی عدم حمایت مالی و تسهیل در ارائه ضمانت نامه های بانکی برای فعالان حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی عدم اجرای رفع شرط نداشتن بدهی غیرجاری و چک برگشتی در سامانه سپام جهت صدور ضمانت نامه بانکی برای شرکت های پیمانکاری 	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با حضور نمایندگان از شورای هماهنگی بانک های استان، تشکل های اقتصادی استان و بانک های استانی به منظور بررسی مشکلات حوزه بانکی و ارزی فعالین اقتصادی در محل اتاق بازرگانی تبریز به شرح ذیل برگزار شد:</p>	<p>جمع بندی جلسه کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۸</p>

نسرین درخشانی، مسئول دبیرخانه شورای گفتگو: جلسه فوق العاده ای با حضور رئیس بانک مرکزی استان در اتاق تبریز ترتیب داده شده است که این جلسه کارگروه جهت هماهنگی و بررسی موضوعات مطروحه در انجمن فوق العاده تشکیل شده است.

محمد رضا طیبی، مدیر عامل شرکت شکوه بناب: متأسفانه در رفع تعهدات ارزی محصولات کشاورزی با محصولات پتروشیمی در یک ردیف قرار داده شده است. در حالیکه مواد اولیه پتروشیمی در اختیار دولت بوده و نرخ خوراک پتروشیمی بر مبنای نرخ نیمایی تعیین می گردد. یعنی با تغییر نرخ نیمایی نرخ خوراک نیز تغییر می یابد. همچنین صادرات فولاد نیز در اختیار تولیدکننده و یا نماینده رسمی آنها می باشد و افراد متفرقه نمی توانند فولاد را با کارت های متفرقه صادر کنند و نرخ ارز آنها نیز نیمایی می باشد. لیکن قیمت محصولات کشاورزی و خشکبار در میدان تره بار و خشکبار و براساس اطلاعاتی که عموم مردم از نرخ ارز آزاد به برکت فضای مجازی دارند تعیین می شود. ما مخالفتی با برگشت ارز نداریم. ولی هم ردیف قرار دادن محصولات کشاورزی با پتروشیمی ظلم بزرگی به بخش کشاورزی می باشد.

مسعود بناپیان، رئیس اتحادیه صادرکنندگان چرم استان: پیمان سپاری ارزی و چند نرخ بودن ارز به دلیل اینکه تهدید اقتصادی محسوب می شود از موضوعات مهم و قابل بحث می باشد. امروز ارز نیمایی و ارز آزاد تفاوت ۲۰ الی ۲۵ درصدی دارند و فضای رانت بزرگی می تواند ایجاد شود، اگر به همین روال و به صورت دستوری ادامه پیدا کند، روز به روز تفاوت ارز نیمایی و ارز آزاد بیشتر شده و تبعات اجتماعی بدنبال خواهد داشت. بر این اساس تک نرخ شدن ارز بر اساس واقعیات اقتصادی تنها راه حل اقتصاد کشور می باشد که می توان در سفر رئیس بانک مرکزی درخواست نمود. دیگر موضوعی که می تواند در این شریط اقتصادی به واحدها کمک کند، افزایش اختیارات استانی بانک ها می باشد.

سید حسن پروینی، رئیس انجمن نساجی و انجمن پلیمر پلاستیک استان: باید تاکید کنم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی رهگشای مشکلات صنعت می باشد. چون یکسری افراد رانت جو از این فرصت استفاده می کردند و به تولیدکنندگان واقعی و زیرساخت های کشاورزی و صنعتی لطمه وارد می کردند. لیکن به دلیل رشد سرمایه گذاری و تکنولوژی منفی صنعت ما، مخالف تک نرخ شدن ارز می باشیم. در این راستا می توان پیشنهاد ارز ترجیحی با نرخ معقول در خصوص واردات ماشین آلات تکنولوژی نو پیشرفتی ارائه داد. سیستم اقتصاد آزاد براساس عرضه و تقاضا می باشد و تا مکانیزم بازار پیاده نشود، ارز تک نرخ نخواهد شد.

در سال گذشته کل سرمایه گذاری صنعتی ایران بغیر از پتروشیمی ۱۲۰۰ میلیون دلار بوده است. هر پتروشیمی حدود ۵۰۰ میلیون یا یک میلیارد دلار ارزی برای راه اندازی یک مجموعه دارد که در غیر اینصورت عدد ۸- تا ۲۰- نیز قابل کاهش بود. در زمان آقای همتی تدابیری اتخاذ شد که باعث افزایش هزینه های بانکی ما شد. بلوکه شدن ۲۰ درصدی وام ها در این زمان اتفاق افتاد. ۱۰ درصدی که از بابت سپرده های کوتاه مدت دریافت می کردیم به نفع بانکی ها حذف شد. در کل برای رفع ورشکستگی بانک ها تمام هزینه ها را به دوش مشتریان قرار گرفت.

برای حمایت از واحدهای کوچک و متوسطی استان به دلیل اینکه با شرایط حاضر دچار افت شدید نقدینگی شده اند، درخواست افزایش حداقل ۳ الی ۴ برابری سطح تسهیلات و اختیارات بانک های استانی را داشته باشیم. اختیارات بانک ملی شعبه مرکزی ۱۰ میلیارد می باشد که مبلغ ناچیزی است که بایستی به این موضوع توجه داشت.

از بابت جابجایی ارز ۴۲۰۰ به ارز آزاد و ارز نیمایی، خلا شدید نقدینگی برای واحدها بخصوص برای صنایعی که از ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده می کردند ایجاد شده است. طبق آمار مرکز پژوهش های مجلس، عمده تسهیلات برای بخش خدمات در نظر گرفته شده است، ۶۰ درصد تسهیلات بانکی به بخش خدمات، ۱۰ درصد برای کشاورزی، ۵ درصد معدن و بقیه به بخش صنعت اختصاص داده شده است. بانک های خصوصی سپرده های استان را به استان های دیگر منتقل می کنند که باید از این امر جلوگیری شود.

مسعود بنابیان، رئیس اتحادیه صادرکنندگان چرم استان: با پرداخت سوبسید برای واردات تکنولوژی و ماشین آلات موافق هستیم. لیکن این امر نباید از جیب صادرکننده بخش خصوصی صورت گیرد. بهتر است تاکید به تک نرخی شدن ارز داشته باشیم. یعنی به مرور زمان، فاصله نرخ نیما و نرخ واقعی ارز کف بازار کاهش یابد. در کنار تک نرخی شدن ارز، جهت حمایت از سرمایه گذاری در صنعت، سوبسیدهایی توسط دولت لحاظ شود. در حال حاضر برای سرمایه گذاران شهرک های صنعتی به مدت ۷ سال معافیت مالیاتی لحاظ شده است این سیستم تشویقی باعث شده است که در ۱۰ سال گذشته تقاضا برای سرمایه گذاری در شهرک های صنعتی بیشتر از مناطق خارج شهرک باشد. در خصوص واردات ماشین آلات نیز اگر پرداخت درصدی از وام بانکی را دولت بر عهده بگیرد، صد درصد بخش خصوصی اقدام به اخذ وام برای واردات خواهد کرد.

محمدرضا طبیبی، مدیر عامل شرکت شکوه بناب: می توان پیشنهاد داد در کنار ارز تک نرخی بسته های حمایتی ارائه گردد. همانطور که برای دهک های جامعه بسته های حمایتی در نظر گرفته شده، برای صنایع و برای واردات کالاهای استراتژیک و ... بسته های حمایتی خاصی در نظر بگیرند.

سلیمان نوروزی، رئیس خانه معدن استان: در بحث تعهد ارزی از طرف کمیسیون اقتصادی فرصت هائی لحاظ می شود. ولی بانک مرکزی در سامانه خود لحاظ نمی کند در صورتیکه سازمان امور مالیاتی براساس موارد موجود در سامانه اعلام نظر می کند. به فرض اعلام می کند در فلان مقطع، مهلت ۶ ماهه داده شده است. لیکن بدلیل عدم اعمال در سامانه بانک مرکزی مودیان نمی توانند از فرصت های اتخاذ شده استفاده نمایند. چرا که ممیز مالیاتی بر اساس اطلاعات سامانه بانک مرکزی اقدام به محاسبه پرونده ها می نمایند. درخواست اعمال مصوبات کمیته اقتصادی دولت در سامانه بانک مرکزی که امور مالیاتی برای محاسبات خود از آن استفاده می کند، داشته باشیم.

سید یوسف حسینی، عضو هیات نمایندگان اتاق تبریز: بانک های خصوصی خدماتی برای استان ما ارائه نمی دهند. بر اساس سیاست های موجود صادرات با کارت بازرگانی دیگری با صرفه تر از استفاده از کارت بازرگانی خودمی باشد. با این حساب هیچ عقل سلیمی اقدام به صادرات با کارت خود نمی کند. این درحالیست که تاکید رهبر و دولت بر توسعه صادرات بوده لیکن تا به امروز سیاست ها به نفع واسطه ها بوده و صادرکنندگان اصلی نفس های آخر خود را می کشند. به طور مثال کارخانه آقای طبیبی در حال حاضر با ۳۰ درصد تولید قبل خود فعالیت دارند. در حالیکه قادر هستند روزانه ۸۰ تن محصول صادر کنند. سهم بخش خصوصی از صادرات ۱۶ درصد شده است.

محمدحسین باقری، رئیس خانه صنعت و معدن استان: واحدهای تولیدی به صادرات نیاز دارند. لیکن زمینه های لازم را برای صادرات فراهم نیست. امکان رقابت با ماشین آلات که قدمت ۷۰ ساله دارد، امکان رقابت در بازارهای بین المللی وجود ندارد. سرمایه گذاری خارجی نیز در حال از بین رفتن است. نیز با افزایش قیمت های انرژی هیچ توجیه اقتصادی برای سرمایه گذاران خارجی در ایران وجود ندارد.

تمامی رانت های موجود آمده از ارز دو نرخ و سه نرخ وجود می آید. این موضوع نیاز به کارشناسی دارد و باید بررسی شود در کدام کشور ها ارز چند نرخ وجود دارد؟ با تک نرخی شدن ارز، رانت از بین خواهد رفت. دولت با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اقدام درستی انجام شد لیکن بهتر است درصدی از درآمد آن برای واردات ماشین آلات تخصیص پیدا کند. تعدد بخشنامه ها نیز از دیگر مشکلات بخش خصوصی می باشد. بعنوان مثال سالانه ۲۵۰ بخشنامه برای گمرک ابلاغ می شود که برای گمرک سردرگمی ایجاد می کند.

مصطفی بهنیا، مشاور دبیرخانه شورای گفتگو: در مورد بحث تامین مالی، در پایش محیط کسب و کار زمستان ۱۴۰۰، دومین موردی که جزو مولفه های نامناسب بود دشواری تامین مالی از بانک ها بود. در گزارش سهولت فضای کسب و کار بانک جهانی در سال ۲۰۲۰، رتبه ۱۲۷، در اخذ اعتبار رتبه ۱۰۴، در حمایت از سرمایه داران خرد ۱۲۸، یعنی وضعیت ما حتی در حالت کلان نیز اسفبار می باشد. بحث تامین مالی زنجیره ای جزو مواردی است که میزان تسهیلات دهی بانک ها کاهش می یابد و بجای در نظر گرفتن واحدها، کل زنجیره تامین از تامین کننده مواد اولیه تا توزیع و بازار را در نظر می گیرند. این موضوع بحث کلانی می باشد.

چالش هایی که در حوزه بانکی مطرح می باشد، شامل فقدان دانش و اطلاعات در میان زنجیره تامین و مدیران می باشد، ناکارآمدی موجود در درون و بیرون پردازش تراکنش های مالی، عدم اتوماسیون در فرایندهای پرداخت، تاخیر در فاکتور، تاخیر در پرداخت و افزایش وصول مطالبات، چالش هماهنگی، همکاری، اتحاد و برنامه ریزی براساس اطلاعات به اشتراک گذاشته شده و اعتماد در میان شرکا، سیاست های سازمانی و یکسری بحث های جغرافیایی و ... می باشد که قبل از عمل نیازمند آماده سازی زیرساخت ها می باشد. در غیراینصورت بسیار مشکل ساز خواهد بود.

مصطفی بهنیا، مشاور دبیرخانه شورای گفتگو: از مورد مهم در صنعت احداث، بحث اجرایی شدن دستور عمل اعتبار اسناد داخلی-ریالی یا "ال سی ریالی" می باشد که در سال ۹۴ توسط شورای پول و اعتبار مصوب شد. در حال حاضر پروژه های عمرانی با بن بست مواجه شده است. زیرساخت های مورد نیاز برای واحدهای تولیدی قابل اجرا نمی باشد. اعتبارات عمرانی به ۳ درصد بودجه کل کشور کاهش یافته است. در ۲۳ سال گذشته تنها ۶۴ درصد این اعتبارات و در استان در حد ۴۲ درصد تخصیص یافته است. در استان ۱۷۰۰ پروژه نیمه تمام با عمر بیش از ۱۲ سال وجود دارد. از طرفی بحث اسناد خزانه اسلامی نیز به بن بست رسیده و باعث ایجاد بازار ثانویه شده است و بیشتر پیمانکاران به موضوع اسناد خزانه اسلامی ورود نمی کنند. وصول اسناد نسبت به ۴ سال گذشته ۳۰ برابر شده است. علاوه بر ناکارآمدی بحث نظام فنی اجرائی، این عوامل باعث تعطیلی پروژه های اجرائی شده است. تعطیلی پروژه های عمرانی باعث تعطیلی ۳۰۰ واحد صنعتی که زیرمجموعه این پروژه ها می باشند نیز شده است. تنها راهکار اجرای "ال سی ریالی" است.

متاسفانه بانک ها وثائقی کارفرما را به دلیل غیر قابل وصول بودن قبول نمی کنند. در حالیکه در دستورالعمل صراحتاً بیان شده در مورد پروژه های عمرانی که دارای ردیف بودجه ای می باشند بانک، پیمانکار و دولت می توانند به صورت سه جانبه این پروژه ها را ساپورت کنند. پیشنهاد بعدی اینست که اوراق و اسناد خزانه اسلامی که در اختیار پیمانکاران گذاشته می شود، به طور مستقیم در اختیار بانک ها قرار گیرد و بانک ها نقدینگی را تامین کند تا هم بازار ثانویه حذف شود و هم امنیت آن حفظ شود. در بحث مشارکت عمومی-خصوصی علیرغم اینکه پرتال مربوطه را در اتاق بازرگانی راه اندازی کردیم، متاسفانه رغبتی از سوی بخش خصوصی دیده نمی شود. دلیل این امر اینست که طبق تبصره (۱۹) قانون بودجه ۳۰ درصد تامین کننده دولت و ۷۰ درصد آن بخش خصوصی می باشد. منابع مورد نیاز برای ۷۰ درصد بخش خصوصی باید به نوعی توسط بانک ها تامین شود. حتی تسهیلات ارائه شده تطابقی از بابت مبلغ، طول مدت و وثائق موضوع مشارکت ندارد. در برنامه عمرانی دولت با رویکرد توسعه مشارکت عمومی-خصوصی که در سال ۹۹ ارائه شده است تاکید شده است بانک مرکزی مکلف است در اجرای طبق تبصره (۱۹) قانون بودجه اوراق خزانه اسلامی ارائه شده توسط دستگاه اجرائی را به عنوان سپرده قانونی بانک عامل منظور نماید. همچنین برای ارائه خدمات مالی به انواع قراردادهای مشارکتی از قبیل گشایش اعتبارات اسنادی، ارزی و ریالی تسهیلات توسط بانک ها و موسسات اعتباری، ساز و کار همکاری بین بانک و تسهیلات سندیکنای تامین مالی در قالب انواع ضمانتنامه ها و قراردادهای مشارکتی ظرف ۳ ماه به روزرسانی و ابلاغ شود. متاسفانه این موضوع نیز اجرا نمی شود.

جمشید برزگر، عضو هیات نمایندگان اتاق: بانک مرکزی و بانک های زیر مجموعه از جمله بانک توسعه تجارت هیچگونه رغبتی برای ارائه ضمانت نامه بانکی ندارد. صدور خدمات فنی مهندسی تنها صادراتی است که هیچگونه بهره بردای از حامل های انرژی نداشته و تنها در رابطه با دانش فنی و مهندسی خود خدمات ارائه می دهد. لیکن در این خصوص مشکلاتی نظیر عدم استفاده از ضمانتنامه وجود دارد. یکی دیگر از مشکلات صنعت احداث عدم پرداخت مطالبات پیمانکاران از سوی دولت است. در مقابل هر سه ماه یکبار مجبور به پرداخت مالیات بر ارزش افزوده هستیم. مالیات پرداختی در مقابل افزایش پیمان، رقم های بسیار بالایی می شود.

نماینده بانک پارسیان: منشا سامانه نیما، اتاق مبادلات دارندگان و عرضه کنندگان ارز می باشد و هدف از آن ایجاد بازار ثانویه بود. به علت تحریم، بانک مرکزی دسترسی به منابع نفت جهت تزریق بودجه برای تامین مالی شما نداشت و به فکر ایجاد بازار دوم بود. پس زمینه ساز آزادسازی نرخ ارز اتاق مبادلات ارزی بود. در سامانه نیما چندین نرخ ایجاد شد و در حال حاضر سامانه نیما جهت رصد صادرات شما می باشد. این موضوع تصمیم حاکمیتی برای جلوگیری از فرار صادراتی می باشد. بهترین راه اینست که دولت با شناسائی صادرکننده واقعی، بستری برای آن فراهم کند تا نیازی به صادرات با کارت های غیر نداشته باشد. همانطور که از طرف دولت برای گندم خرید تضمینی انجام می شود. برای ارز حاصل از صادرات شما نیز خرید تضمینی لحاظ کند و مابه التفاوت نرخ ارز را در قالب یارانه بخش تولید پرداخت کند. این امر به راحتی میسر بوده و نیازی به ساز و کار خاص قانونی نیز ندارد. با وجود اینکه اعتبار اسنادی داخلی در ایران وجود دارد. لیکن بدلیل اینکه متولی مشخص و صحیحی ندارد انجام نمی شود. می توان درخواست راه اندازی در بحث اعتبار اسنادی داخلی در ایران ارائه گردد.

در حال حاضر ما برای فولادی ها به نفع فولاد مبارکه این اعتبار را تخصیص می دهیم اعتبار مدت دار ۳ ماه داده می شود و تولیدکننده و بازرگان هیچ دغدغه ای ندارد. در مقابل تحریم های ایجاد شده می توان این چرخه را با توجه به اینکه ظرفیت و بستر مورد نیاز موجود می باشد، داخل کشور راه اندازی کرد. در صورت باز شدن آل سی به نفع بورس کالا، دغدغه تامین نقدینگی بخش خصوصی بدون پرداخت سود حل می شود. ذینفع اعتبار اسنادی نیز از شبکه بانکی دیسکانت کرده و از این طریق اعتبار اسنادی که بانک باز کرده پشتوانه بانک شده و به این ترتیب سیستم ضامن خودش شده و نیازی به وثائق میلیاردی نخواهد بود. این روش نوین تامین مالی می باشد که کل دنیا به سمت تامین مالی های نوین حرکت کرده است. می توان از ظرفیت بورس نیز استفاده کرد و سرمایه های بورس را از بازار پولی تامین کرد.

نماینده بانک ملی: بانک مرکزی متولی پولی و ارزی کشور می باشد تمامی دستورالعمل های ارزی مصوبه هیات وزیران می باشد و در بانک مرکزی بصورت بخشنامه صادر می شود. برای تغییر این دستورالعمل ها نیاز به تصویب هیات وزیران می باشد. بزرگترین مشکل عدم دسترسی به بانک مرکزی می باشد. به طوریکه پاسخی برای نامه های ارسال شده در خصوص بیان مشکلات بخش خصوصی، بعد از چند ماه دریافت نمی کنیم. عدم حضور نمایندگان بانک مرکزی در جلسات نیز یکی دیگر از مشکلات می باشد. در موارد زیادی بعد از گذشت سال ها از رفع تعهد شرکت ها، وثیقه های آنها عودت داده نمی شود.

نماینده بانک توسعه صادرات: بحث اختیارات استانی در حوزه اختیارات مدیران عامل می باشد. در بانک ما دو آیتم اصلی بحث صادرات و بحث عملکرد وجود دارد. به دلیل اینکه گردش مالی بیشتر شرکت ها در تهران می باشد. منابع استانی در استان متمرکز نمی شود. بانک مرکزی می تواند برخی از وظایف خرد خود را به استان ها تفویض کند.

بانک های سرزمین اصلی واحدهای صنعتی اختیار تامین منابع مناطق آزاد را ندارند. این ممنوعیت از ده سال پیش توسط بانک مرکزی ایجاد شده است. باید از بانک های منطقه آزاد اقدام کنند که این بانک ها نیز اعلام می کنند. لیکن اختیار و منابع آن را ندارند. در بحث بهین یاب، بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی و سازمان صمت سهیم می باشند. در ابتدا صندوق توسعه ملی منابع

<p>بوسیله قرارداد در اختیار بانک گذاشته می شد، واحدهای تولیدی با مراجعه به سیستم بانکی، مبلغ تعیین شده توسط بانک را پرداخت می کردند. سپس با درج در سیستم آماری، به بانک مرکزی، سازمان صمت و صندوق توسعه ملی ارسال می شد. امروزه برای تخصیص منابع صندوق توسعه ملی گلوگاه بزرگی به نام بهین یاب توسط سازمان صمت ایجاد شده است. بعد از اینکه بانک مربوطه درخواست واحد متقاضی را دریافت، بررسی و مصوب کرد، برای تایید نهائی در سیستم بهین یاب قرار داده می شود که باعث طولانی شدن تصویب تسهیلات می گردد. رئیس بانک مرکزی می تواند در این خصوص با سازمان صمت یا وزیر صنعت هماهنگ شود.</p>	
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تخصیص ۴۰ همت جهت ادامه فعالیت واحدهای تولیدی استان ۲. ایجاد خط اعتباری با نرخ پایین برای واحدهای تولیدی استان ۳. بخشودگی جرایم بانکی واحدهای تولیدی ۴. لزوم استفاده از ضمانت نامه و ال سی داخلی واحدهای تولیدی برای ادامه فعالیت ۵. افزایش اعتبار بانک های استانی نسبت به تورم سالانه و تفویض اختیار بانک های استانی برای ارائه تسهیلات به فعالین اقتصادی و ارزیابی املاک در رهن و ماشین آلات ۶. تمکین بانک های خصوصی از سیاست های بانک مرکزی و هماهنگی در قالب شورای هماهنگی بانک های استان ۷. لزوم ایجاد سیستم نظارتی مناسب بر عملکرد بانک ها جهت اجرای قوانین و مقررات و دستورالعمل های بانک مرکزی ۸. حضور نماینده تام الاختیار بانک مرکزی در استان ها جهت حضور در جلسات استانی و رفع مشکلات فعالین اقتصادی استان ۹. <u>۱۵ درصد</u> از ارز حاصل از صادرات واحدهای تولیدی دارای دفتر و انبار در خارج از کشور جهت تامین هزینه های این دفاتر اختصاص یابد و شامل رفع تعهد ارزی نگردد. ۱۰. تمدید رفع تعهدات واحدهای صنعتی استان تا شهریور ماه سال جاری ۱۱. استرداد معادل ریالی برگشت ارز حاصل از صادرات و پاسخ استعلام موارد مربوط به پورتال ارزی و رفع تعهد ۱۲. لزوم پاسخ به استعلام برگشت وثائق مربوط به رفع تعهد سنوات قبل واحدهای تولیدی ۱۳. تسهیل فرآیندهای سیستمی رفع تعهد ارزی به نحویکه ارز گروه های وارداتی اولویت دار از محل ارز پتروشیمی ها تعیین گردد و گروه های وارداتی با اولویت کم؛ با نرخ توافقی و یا تهاتر از محل ارز صادرات محصولات کشاورزی تامین شود. ۱۴. امکان استفاده از ارز حاصل از صادرات شرکت هایی که سهامداران مشترکی دارند، برای واردات فراهم گردد. ۱۵. اجرای دستورالعمل شورای پول و اعتبار در خصوص گشایش اعتبار اسنادی داخلی (ریالی) برای پروژه های عمرانی از سوی دستگاه های اجرایی، مصوبه سال ۱۳۹۴ شورای پول و اعتبار در جهت تحرک بخشی و تکمیل طرح های نیمه تمام عمرانی ۱۶. در اجرای تبصره ۱۹ قانون بودجه و بر اساس لایحه مشارکت عمومی و خصوصی، بانک مرکزی با همکاری اتاق بازرگانی ایران، نحوه استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، ضوابط مربوط به ارائه خدمات مالی به انواع قراردادهای مشارکت در بخش زیر ساخت از قبیل گشایش اعتبار اسنادی ارزی و ریالی، ارائه تسهیلات سازگار با ساختار پروژه های مشارکتی توسط بانکها، ساز و کار همکاری بین بانکی نظیر تسهیلات سندیکایی و تامین مالی جایگزین انواع ضمانت نامه ها، توثیق پروژه و قرارداد مشارکت را ظرف مدت حداکثر سه ماه، به روزرسانی و ابلاغ نماید. ۱۷. رفع موانع و تسهیل در اخذ وثایق و ارائه ضمانت نامه های بانکی مربوط به قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی از طریق بانکهای عامل در حداقل زمان ممکن. ۱۸. اجرایی شدن رفع شرط نداشتن بدهی غیر جاری و چک برگشتی در سامانه سپام جهت صدور ضمانت نامه بانکی برای شرکت های پیمانکاری و تسهیل در صدور ضمانتنامه مذکور 	<p>پیشنهادات</p>
	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. قانون بودجه سال ۱۴۰۰؛ ۲. قانون بودجه سال ۱۴۰۱؛

۳. بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۷ به تصویب کمیته ماده (۲) مصوب شورای عالی هماهنگی اقتصادی رسید؛

۴. دستورالعمل شورای پول و اعتبار در خصوص گشایش اعتبار اسنادی داخلی مورخه ۹۴/۹/۱۷ شورای پول و اعتبار؛

۵. دستورالعمل شماره ۹۵/۵۳۲۲۸ مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۱ بانک مرکزی در خصوص تامین مالی بنگاههای کوچک و متوسط و رفع شرط نداشتن بدهی غیرجاری و چک برگشتی؛